

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра кафедра теорії і практики журналістики

Затверджено на засіданні кафедри
теорії і практики журналістики
факультету журналістики
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 31 серпня 2022
р.)

В. о. завідувача кафедри
проф. Михайло ПРИСЯЖНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«МЕНЕДЖМЕНТ У ВИДАВНИЧІЙ СПРАВІ»,
що викладається в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів 2022

СИЛАБУС КУРСУ
«МЕНЕДЖМЕНТ У ВИДАВНИЧІЙ СПРАВІ»
2022-2023 навчального року

Назва курсу	«Менеджмент у видавничій справі»
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра теорії і практики журналістики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	<i>Лекції:</i> Скленар Ігор Михайлович, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри теорії і практики журналістики <i>Практичні:</i> Бердак Христина Михайлівна, асистент кафедри теорії і практики журналістики; Гадьо Наталія Романівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри теорії і практики журналістики
Контактна інформація викладачів	Скленар І. М. ihor.sklenar@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/sklenar-i-m Бердак Х. М. Khrystyna.Berdak@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/berdak-h-m Гадьо Н. Р. Nataliya.Hado@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/hado-n-r-2 Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 202
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються у день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Також можливі онлайн консультації через Skype або подібні ресурси.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/employee/sklenar-i-m
Інформація про курс	Дисципліна «Менеджмент у видавничій справі» є дисципліною вільного вибору із спеціальності 061 – Журналістика для освітньої програми, яка викладається у восьмому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	В процесі вивчення дисципліни розглядають поняття «менеджмент», «управління» в контексті редакційно-видавничої справи, зокрема, для підготовки періодичного видання і книжкових видань; зорієнтовують студентів в основах законодавства про видавничу справу в Україні; особливостях процесу заснування видавництва та структури видавничої організації; з'ясування відносин видавництва із поліграфічними підприємствами та реалізаторами друкованої продукції. В межах дисципліни студенти виробляють здатність до формулювання проблем видавничої сфери та обґрунтування концепцій стосовно розвитку видавничих проєктів.

Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Менеджмент у видавничій справі» є вивчення основних понять і категорій менеджменту, системи його методів в журналістиці і видавничій діяльності, а також засвоєння законодавчих, організаційних та економічних аспектів видавничої справи у взаємозв'язку із журналістикою. Цілями курсу є розробка потенційної моделі структури видавничої організації, а також взірця договору видавництва із поліграфічними підприємствами та реалізаторами друкованої продукції.
---------------------------	---

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Видання. Основні види: Терміни та визначення. ДСТУ 3017-95. – К.: Держстандарт України, 1995. - 46 с. 2. Дейтус К. Сміт. Посібник книговидавця. – К.: Любів Україну, 1999. – С. 107-120. 3. Економіка засобів масової комунікації: навч. посібник. / За ред. Різуна В. В. – К.: Інститут журналістики, 2002. – 122 с. 4. Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с. 5. Барзилович О. М., Григорова З. В. Основи медіаменеджменту [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Барзилович, З. В. Григорова, Л. А. Пунчак, А. І. Сухоруков, О. А. Сухорукова, І. Б. Шевченко. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22199 6. Брудняк С. Книговидавництво та авторські права. Як безпечно створювати та захищати права на твори? // Сайт «Читай». – 31.01.2021. URL: https://chytay-ua.com/blog.php?id=1062 7. Zarządzanie mediami: czasopismo naukowe. Red. naczelny: B. Nierenberg. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2021. Tom 9, Nr.4. URL: https://www.ejournals.eu/ZM <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси: Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. – Київ: ЦВП, АУП, 2008. URL: http://www.aup.com.ua/suchasniy-media-menedzhment-v-drukovan/ 2. Джугастрянська Ю. Чому та навіщо ми читаємо? Паперові чи електронні? [Електронний ресурс] // Сайт «Літакцент». – 14.01.2020. URL: http://litakcent.com/2020/01/14/chomu-ta-navishho-mi-chitayemo-paperovi-chi-elektronni/?fbclid=IwAR2d5Nr4voDtFpNQpqr1FjZVZtruUKQb70rBjrmZ0mhQtwgx-Ln66S0oEtU 3. Як працюють українські видавці в умовах війни – опитування [Електронний ресурс] // Сайт «Читомо». – 12.04.2022. URL: https://chytomo.com/iak-pratsiuiut-ukrainski-vydavtsi-v-umovakh-vijny-opytuvannia/ 4. Копистинська І. Тенденції сучасного вітчизняного книговидання: організаційний, тематичний та рекламно-промоційний аспекти: дисер. на здобуття ст. канд. філол. наук. – К., 2004. – С.52-150. 5. Cetera, W. (2021). <i>Poligrafia w czasie pandemii</i>, Zarządzanie Mediami. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2021. Tom 6, Nr.1.s.173-189. <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80
--	---

Обсяг курсу	Денна форма – 22 год. лекційних занять, 22 год. практичних занять та 46 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : <i>знати:</i> поняття «менеджмент», управління у рамках журналістики і видавничої справи; основні законодавчі положення щодо видавничої справи в Україні; основні методи менеджменту в журналістиці та видавничій справі; модель структури основних типів видавничих організацій; особливості діяльності видавничих організацій в Україні, які, між іншим, видають періодику; основні пункти договору видавця із друкарнею та ін. <i>та вміти:</i> систематизувати тези теоретиків про спільності та відмінності менеджменту у журналістиці та видавничій сфері; виділяти спільне в тих методах менеджменту, які використовуються у редакціях друкованих медіа і видавничих організаціях; розробляти потенційну модель структури видавничої організації; розписати за пунктами взірець договору видавництва із поліграфічними підприємствами та реалізаторами та ін.
Ключові слова	Менеджмент, управління, видавнича справа, видавнича організація,
Формат курсу	Очний
Теми	Див. Схема курсу
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з журналістикоознавчих зокрема та філологічних дисциплін загалом, достатніх для сприйняття категоріального апарату бакалавра зі спеціальності 061 журналістика
Навчальні методи та техніки під час викладання курсу	Лекції, практичні, консультування, дискусії
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. З них:</p> <p>20 балів – усні відповіді на практичних заняттях та участь у дискусіях;</p> <p>20 балів – презентація структури видавничої організації в Україні;</p> <p>10 балів – письмова робота-план про інструменти менеджменту.</p> <p>Форма поточної звітності. 20 балів – за поточне тестування після кожного змістового модуля.</p> <p>Форма підсумкової звітності. 30 балів – <i>колоквіум</i></p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт: розроблять презентацію схеми структури видавничої організації в Україні та письмову робота-план про інструменти менеджменту у роботі з періодичними виданнями в умовах воєнного стану.</p> <p>Академічна доброчесність є обов'язковою умовою зарахування завдань. Відсутність посилань на використані джерела, будь-яке фабрикування, джерел, плагіат будь-якої частини тексту є проявом академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Оцінюванню підлягають лише оригінальні дослідженнями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Слухачі в обов'язковому порядку повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених цією дисципліною.</p> <p>Література. Усю літературу для забезпечення вивчення дисципліни студенти опрацьовують самостійно. Заохочується до використання також й інша література та джерела, яких немає у переліку рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні після двох змістових модулів; бали за письмові роботи, за самостійну роботу та бали підсумкового колоквіуму. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
---	---

<p>Питання на колоквіум</p>	<p style="text-align: center;">Питання на колоквіум</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття «менеджмент» у журналістиці і видавничій справі. 2.Основні завдання менеджменту в цих сферах 3.Економічні, адміністративні методи менеджменту. 4.Соціально-психологічні методи менеджменту. 5.Взаємодія методів менеджменту у видавничому колективі і редакціях друкованих медіа. 6.Найпоширеніші організаційно-правові форми функціонування видавництв в Україні. 7.Типова структура видавництва. 8. Процедура державної реєстрації новоствореної видавничої структури.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.</p>

Схема курсу

Ти ж. / дата / год .-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Ключові поняття дисципліни. Організація і структура сучасного видавництва					
1 ти жд ень (4 год)	Тема 1. Поняття «менеджмент» у журналістиці і видавничій справі: історичний і теоретичний аспекти 1.Поняття «менеджмент» і «управління» у наукових виданнях колишнього СРСР (60-80 ті роки ХХ ст.) 2.Теоретичні основи менеджменту 3.Поєднання журналістики і видавничої справи у сфері менеджменту	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Економіка засобів масової комунікації: навч. посібник. / За ред. Різуна В. В. – К.: Інститут журналістики, 2002. – 122 с. Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с.	Систематизація тлумачень науковців стосовно понять «менеджмент» і «управління». З'ясування введення терміну «менеджмент» в журналістичну авчї студії наприкінці 90-х років ХХ ст. Розгляд сфер взаємовпливу журналістики і видавничої справи в управлінських процесах (3 год)	Ти жд ень

<p>2 ти жд ень (4 год)</p>	<p>Тема 2. Основні завдання медіаменеджменту крізь призму праць українських і закордонних вчених</p> <p>1. Визначення цілей як основне завдання менеджменту. 2. Організація і координація роботи медіаструктури (за Вернером д'Інке). 3. Підготовка та прийняття рішення – одна з визначальних цілей медіаменеджменту</p>	<p>Лекція / Практичне заняття (2 год)</p>	<p>Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси: Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. – Київ: ЦВП, АУП, 2008. URL: http://www.aup.com.ua/suchasniy-media-menedzhment-v-drukovan/</p> <p>Zarządzanie mediami: czasopismo naukowe. Red. naczelny: B. Nierenberg. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2021. Tom 9, Nr.4. URL: https://www.ejournals.eu/ZM</p>	<p>Засвоєння основних завдань медіаменеджменту за статтею Вернера д'Інке (див. джерело до теми)</p> <p>Моніторинг статей річника наукового журналу «Управління мас-медіа» стосовно теми про медіаменеджмент</p> <p>(4 год)</p>	<p>Тиж день</p>
<p>3 ти жд ень (4 год)</p>	<p>Тема 3. Організація і структура сучасного видавництва. Видавничий колектив як об'єкт менеджменту</p> <p>1. Структура видавництва в перше десятиліття належності. 2. Новітні структури видавничих організацій. 3. Поради практиків щодо оптимальної структури сучасного видавництва</p>	<p>Лекція / Практичне заняття (2 год)</p>	<p>Видання. Основні види: Терміни та визначення. ДСТУ 3017-95. – К.: Держстандарт України, 1995. - 46 с.</p> <p>Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с.</p> <p>Дейтус К. Сміт. Посібник книговидавця. – К.: Любіть Україну, 1999. – С. 107-120.</p>	<p>Засвоєння зовнішнього середовища видавничої організації. Вивчення особливостей видавничого колективу як творчої організації. Розробка структури видавничої організації в Україні (видавництва на вибір)</p> <p>(4 год)</p>	<p>Ти жд ень</p>

4 ти жд ень (4 год)	Тема 4. Типи видавничих організацій в Україні в ХХ ст.: штрихи до історії 1.Боротьба за українське Слово на початку ХХ ст. 2.Типи видавництв в Україні в 1917-1920 рр. і в період СРСР. 3. Обговорення проєктів студентів - презентацій структури видавничої організації в Україні	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Копистинська І. Тенденції сучасного вітчизняного книговидання: організаційний, тематичний та рекламно-промоційний аспекти: дисер. на здобуття ст. канд. філол. наук. – К., 2004. – С.52-150. Історія видавничої справи та редагування : навч. посібник / І. М. Скленар, М. В. Лозинський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 192 с.	Засвоєння основних типів видавництв в Україні в період національно-визвольних змагань і в часі бездержавності. Розробка структури видавничої організації в Україні (видавництва на вибір) (4 год)	Ти жд ень
5 ти жд ень (4 год)	Тема 5. Типи видавничих організацій в незалежній Україні в працях дослідників національного книговидання 1. Видавництва (видавничі структури) та їх типи у працях дослідників. 2. Характеристика основних видавництв за головними ознаками. 3.Обговорення проєктів студентів – презентацій структури видавничої організації в Україні	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Копистинська І. Тенденції сучасного вітчизняного книговидання: організаційний, тематичний та рекламно-промоційний аспекти: дисер. на здобуття ст. канд. філол. наук. – К., 2004. – С. 52-150. Історія видавничої справи та редагування : навч. посібник / І. М. Скленар, М. В. Лозинський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 192 с.	Засвоєння основних типів видавництв в незалежній Україні. Розгляд головних ознак різних типів видавничих організацій в Україні (4 год)	Ти жд ень
6 ти жд ень (4 год)	Тема 6. Законодавчі документи України про видавничу справу у взаємозв'язку із журналістикою 1.Основні статті Закону України «Про видавничу справу» 2. Основні законодавчі документи стосовно авторського права. 3.Взаємозв'язок законодавчих норм у сферах журналістики і видавничої справи	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с. Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80 Брудняк С. Книговидавництво та авторські права. Як безпечно створювати та захищати права на твори? // Сайт «Читай». – 31.01.2021. URL: https://chytay-ua.com/blog.php?id=1062	Аналіз статей Закону України «Про видавничу справу» та положень, які стосуються менеджменту у видавничій справі. Захист авторського права у світлі законодавства (див. джерело до теми). (3 год)	Ти жд ень
Змістовий модуль 2. Менеджмент у видавничій справі: адміністративний та економічний аспекти					

7 ти жд ень (4 год)	Тема 7. Система методів менеджменту у видавничій справі 1.Поняття методу і сукупності методів. 2.Економічні методи менеджменту, які використовують у редакціях медіа та видавничих організаціях. 3.Адміністративні методи менеджменту, , які використовують у редакціях і видавничих організаціях.	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Барзилович О. М., Григорова З. В. Основи медіаменеджменту [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Барзилович, З. В. Григорова, Л. А. Пунчак, А. І. Сухоруков, О. А. Сухорукова, І. Б. Шевченко. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. URL: https://ela.kpi.ua/handle/12345678/9/22199 Як працюють українські видавці в умовах війни – опитування [Електронний ресурс] // Сайт «Читомо». – 12.04.2022. URL: https://chytomo.com/iak-pratsiuiut-ukrainski-vydavtsi-v-umovakh-vijny-opytuvannia/	Засвоєння методів вивчення аудиторії менеджменту, які використовують у редакціях медіа та видавничих організаціях. Аналіз використання методів в умовах воєнного стану (на прикладі інтерв'ю із видавцем – на вибір) (4 год)	Ти жд ень
8 ти жд ень (4 год)	Тема 8. Основні інструменти менеджменту у стосунку до друкованих медіа 1.Управлінські функції менеджера періодичної преси. 2.Особливості використання інструментів менеджменту в умовах воєнного стану	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Барзилович О. М., Григорова З. В. Основи медіаменеджменту [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Барзилович, З. В. Григорова, Л. А. Пунчак, А. І. Сухоруков, О. А. Сухорукова, І. Б. Шевченко. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. URL: https://ela.kpi.ua/handle/12345678/9/22199 Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси: Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. – Київ: ЦВП, АУП, 2008. URL: http://www.aup.com.ua/suchasniy-media-menedzhment-v-drukovan/	Систематизація тез теоретиків і практиків про використання Основні інструменти менеджменту у стосунку до друкованих медіа. Засвоєння ключових інструментів управління в медіапроектах (на основі джерел до теми) (4 год.)	Ти жд ень
9 ти жд ень (4 год)	Тема 9. Договірна система у видавничій справі. 1.Поняття «договір» та їх види у видавничій діяльності. 2.Характеристика основних пунктів договору та їх змістове наповнення 3.Шляхи реалізації друкованої продукції	Лекція / Практичне заняття (2 год)	Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с. Cetera, W. (2021). <i>Poligrafia w czasie pandemii, Zarządzanie Mediami</i> . Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2021. Tom 6, Nr. 1.s.173-189.	Засвоєння основних пунктів договору у видавничій справі. Аналіз шляхів реалізації друкованої продукції, зокрема, в умовах воєнного стану (4 год.)	Ти жд ень

<p>10 ти жд ень</p> <p>(4 год)</p>	<p>Тема 10. Складові собівартості видавничої продукції</p> <p>1.Характеристика складових витрат на підготовку й видання друкованого продукту. 2.Структура і зміст кошторису.</p>	<p>Лекція / Практичне заняття (2 год)</p>	<p>Економіка засобів масової комунікації: навч. посібник. / За ред. Різуна В. В. – К.: Інститут журналістики, 2002. – 122 с.</p> <p>Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с.</p>	<p>Засвоєння складових витрат на підготовку й видання друкованого продукту. Написання плану про інструменти медіа менеджменту</p> <p>(4 год.)</p>	<p>Ти жд ень</p>
<p>11 ти жд ень</p> <p>(4 год)</p>	<p>Тема 11. Видавнича організація і друкарня: вертикальні і горизонтальні зв'язки</p> <p>1.Методика вибору поліграфічного підприємства. 2.Важливі пункти для відкриття замовлення в друкарні. 3.Обговорення письмових робіт (плану про інструменти медіа менеджменту)</p> <p>Тема 12. Книговидавнича справа в Україні в умовах воєнного стану</p> <p>1.Стан і проблеми видавництва з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. 2.Зміна форм управління видавництвами з початку війни проти України.</p>	<p>Лекція / Практичне заняття (4 год)</p>	<p>Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси: Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. – Київ: ЦВП, АУП, 2008. URL: http://www.aup.com.ua/suchasniy-media-menedzhment-v-drukovan/</p> <p>Тимошик М. Видавничий бізнес. – К., 2005. – 328 с.</p> <p>Як працюють українські видавці в умовах війни – опитування [Електронний ресурс] // Сайт «Читомо». – 12.04.2022. URL: https://chytomo.com/iak-pratsiuiut-ukrainski-vydavtsi-v-umovakh-vijny-opytuvannia/</p> <p>Джугастрянська Ю. Чому та навіщо ми читаємо? Паперові чи електронні? [Електронний ресурс] // Сайт «Літакцент». – 14.01.2020. URL: http://litakcent.com/2020/01/14/chomu-ta-navishho-mi-chitayemo-paperovi-chi-elektronni/?fbclid=IwAR2d5Nr4voDtFpNQpqr1FjZVZtruUKQb70rBjrmZ0mhQtwgx-Ln66S0oEtU</p>	<p>Розгляд методик вибору друкарні. Засвоєння пунктів замовлення у друкарні.</p> <p>Аналіз стану книговидавничої справи з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну.</p> <p>Пошук оптимальних форм управління з початку війни.</p> <p>(8 год.)</p>	<p>Ти жд ень</p>